

Tervetuloa Kuntaliiton Digiratkaisupäivään!

6.3.2020

#kunnatdigittää

Kuntatalossa avoin wlan: kuntatalo - vierailijat → ei tarvita salasanaa.

Aikataulu

#kunnatdigittää

8.30 Kahvi ja pientä aamupalaa, ravintola Kalliokivi

9:00 Aloitus

9:30 Jakautuminen ryhmiin

9:45 Teemakohtaiset alustukset ryhmissä

10:20 Esittäytyminen pienryhmissä ja työskentely alkaa ("tutki")

11:30 Lounas

12:15 Työskentely jatkuu ("Tarkenna & kehitä")

13.30 – 14.30 Kahvi ja pientä välipalaa joustavasti työskentelyn lomassa, ravintola Kalliokivi

14:30 Ryhmä esittelee tulokset & keskustelu

15:30 Päätös

Miksi olemme täällä tänään?

Tom Holmroos

**“Kunnat luovat perustan
asukkaidensa hyvälle elämälle.
Kuntaliitto tekee työtä, jotta kunnat
onnistuvat tehtävässään”**

#kunnatdigittää

KUNTA
LIITTO

Kuntaliitto: Vaikuttava kumppani kunnille

- Kaikki ratkaisut on jo olemassa, ne pitää vain ottaa käyttöön.
- Vaikuttavuus saadaan aikaan sillä, että ratkaisut luodaan yhdessä.
- Kuntaliitto on perustanut ratkaisutiimin, ja nyt lavennamme tiimiä teihin.
- Kunnat: kertokaa mikä on haasteellista. Mihin konkreettisesti tukea / apua / ratkaisuja tarvitaan?
- Asiantuntijat: Tuokaa kontekstiymmärrystä, laventakaa ymmärrystä.

**Kuntien tarve
(= luotava arvo)
+kokonaistavoite
= ratkaisu**

#kunnatdigittää

Miksi olemme täällä tänään

Ja siitä se sitten lähti!

Tulevaisuuden kunnan digitalisointi –projekti 2018–2019

- Projektissa haluttiin tukea kuntia digitalisoitumaan, kokeilla uusia tapoja ja kannustamalla yhteistyöhön ja yhteiskehittämiseen.
- Etsimme myös uudenlaista, sparraavaa roolia Kuntaliitolle.
- Alkuvaiheessa mukana olleet kunnat kysyivät, millainen on digitalisoitunut kunta? Mitä tavoittelemme?

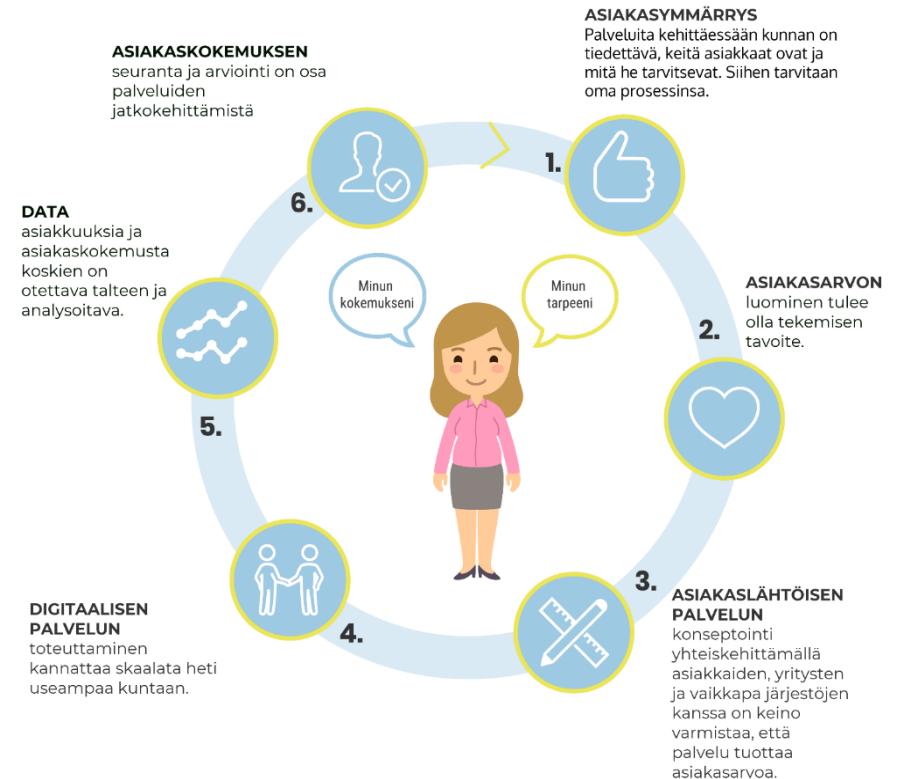
Kuntien digitalisointia ohjaavat resurssit ja rasisitteet

- **Mitä ajattelemme *väärin* :**
 - **Haetaan säästöjä** – ”digitalisaatio säästöpotentiaalina”
 - **Sääntely ohjaa kehittämistä ja resursseja** – ”tehdään kun laki määrää, lain näkökulmasta.”
 - **Uudistuksia tehdään rakenteet ja järjestelmät edellä** – ”tietojärjestelmät ja organisaatorakenne määrittelevät ei kokonaisnäkemyks kuntalaisten tarpeista.”
 - **Sähköistämme, emme muuta mitään** – ”toimintaa tarkastellaan teknisten ratkaisujen ja niiden operoinnin, Ei kunnan tavoitteiden näkökulmasta → Jokainen uusi järjestelmä vaatii vanhan korvaamista ja samalla käyttäytymisen muuttumista.”

Asiakaskeskeinen kunta

- Aidosti asiakaslähtöinen kulttuuri
 - ⇒ Ei riitä, että asiakaslähtöisyyttä liimataan vanhan strategian päälle – asiakaslähtöisyys täytyy sisänrakentaa organisaation kulttuuriin, koska muuten se jää sivuun ”tärkeämpien” asioiden tieltä.
- Johdon sitoutuminen tavoitteisiin
 - ⇒ Johdon sitoutumisen pitää olla vahvaa, jotta koko organisaatio sitoutuu yhteisiin tavoitteisiin
- Mittaamisen mahdollistava teknologia
 - ⇒ Asiakasdatan kerääminen ja käsittely – asiakaskokemuksen mittaaminen.
- Asiakaslähtöisyys osana strategiaa
 - ⇒ Asiakaslähtöisyys tulee olla aukikirjoitettu strateginen tavoite organisaatiossa, jotta fokus pysyy myös teknologiahankinnoissa ja järjestelmäuudistuksissa (sisäiset prosessit tulee olla kunnossa).

Asiakaskeskeinen kunta

Alkuun pari käytännön asiaa

Elisa Kettunen

Mainos: Tekoälyä yhteiskunnan tarpeisiin –koulutus – vapaana 10 paikkaa kunnille

Koulutuksessa tutustutaan tekoälyn perusteisiin ja yhteiskunnassa vallitseviin tekoälyn ja rinnakkaisten teknologioiden hyödyntämisen mahdollisuuksiin, sekä tiedon käyttöön liittyvien lakien ja etiikan kehitystyöhön.

Tutustumme edistyneen analytiikan laskentaan käytännön esimerkein. Aikaisempi analytiikkakoulutus ei ole tarpeen. Perinteisillä analytiikkatyökaluilla työskenteleville (esim. SPSS) kurssi antaa uuden näkökulman analytiikan mahdollisuuksiin.

Koulutuksen jälkeen osallistuja tunnistaa erilaiset edistyneen analytiikan ja tekoälyn käyttömahdollisuudet omassa työssään, ja tiedostaa tiedon hyödyntämisen reunaehdot yhteiskunnassa. Lisäksi osallistujat saavat kyvykkyyksiä toimia yhteiskunnan digitaalisten palveluiden käyttäjänä.

Suosittelemme koulutusta kaikille tietopohjaisesta päätöksenteosta kiinnostuneille asiantuntijoista johtajiin.

Järjestämme koulutuksen yhteistyössä Lakimiesliiton, Kunteko-ohjelman, Gofore Oyj:n sekä Digi- ja väestötietoviraston kanssa. Koulutukseen voivat osallistua YKAN ja Lakimiesliiton jäsenet, sekä kuntatyöpaikkojen edustajat.

<https://my.surveypal.com/ilmoittautuminen-Tekoalya-yhteiskunnan-tarpeisiin--verkkokoulutukseen>

Ennen kärkihaasteita - muistilistaa käytännön asioista

- Twiittaa aihetunnisteella [#kunnatdigittää](#) ja/tai [#Kuntaliitto](#)
- Aino Lappalainen dokumentoi päivää kuvaamalla ja saattaa haastatellakin teitä ajatuksista ja tunnelmista.
- Kuvia käytetään työpajan raportoinnissa sekä viestinnässä, esim. some-julkaisuissa tai uutiskirjeissä. **Mikäli et halua näkyä kuvissa, kerro se Ainolle mahdollisimman pian!**
- Lounas- ja kahvitauot ovat ravintola Kalliokivessä, aivan infotiskin vieressä.
- Lounas klo 11.30 alkaen, 45 minuuttia.
- Iltapäivän kahvitauko on joustavasti työryhmien etenemisen mukaan välillä 13.30-14.30.
- Kuntatalossa on avoin vierailijaverkko Kuntatalovierailijat, joka ei vaadi salasanaa.
- Lukollisia lokeroita on myös infotiskin ja naulakoiden lähellä.

**Emme kättele – mutta se ei johdu teistä,
vaan flunssakaudesta ja koronaviruksesta.**

**Muistetaan hyvä käsihygienia ja aivastus- ja yskimisetiketti.
Lähimmät WC-tilat löytyvät aulasta, naulakoiden läheisyydestä.
Myös kerrosta ylempänä löytyy useita wc-tiloja.
WC-tilojen lisäksi käsidesiä on näkyvillä siellä täällä ympäri
Kuntataloa.**

Digitalisaation kärkihaasteet

Kärkihaasteet – tähän mennessä tapahtunutta

- Kuntaliiton toimintamallikokeilussa rakennettiin monialaiset ratkaisutiimit, joissa ryhdyimme tutkimaan, millaisesta haasteesta kuntien digikyvyydessä on kyse. Mitä ihmettä se tarkoittaa?
- Monialainen tarkastelu = sote, rakennettu ympäristö, laki, maaseutu, tietoyhteiskunta, henkilöstö, viestintä, opetus ja kulttuuri, EU, talous, työnantaja.
- Viikoittaiset tapaamiset, lukuisia keskusteluita, työpajoja ja tiedon etsimistä verkostoistamme.
- Lisäksi olemme ottaneet muutaman kunnista tulleen aidon haasteen yhteiseen tarkasteluun ja muodostaneet monialaisia tiimejä niitä ratkomaan.
- Kuntaliiton oman digitalisaatioon liittyvän projektin rakentaminen on kulkenut rinnalla (Kuntien yhteiset digiratkaisut ja tuki –projekti).

Tästä työskentely alkoi lokakuussa 2019

Kuntien digikyvykkyys –ratkaisuryhmän haaste

- **Digitalisaatio haastaa kuntia** uudistumaan ja muuttamaan toimintatapojaan teknologiaa hyödyntäen. Digitalisaatio koskee kunnan kaikkia toimialoja sivistyksestä tekniseen toimeen ja johtamiseen – ja kaikkeen sen väliltä.
- **Digitalisaatiolta odotetaan** tuottavuutta ja mitattavia hyötyjä, uusia toimintatapoja, parempia ja paremmin kohdennettuja palveluita.
- **Digitalisaatio edellyttää organisaatiolta** kykyä johtaa muutosta, kehittää kokeillen ja toimia asiakaslähtöisesti.
- **Digitalisaatiota ei voi kaataa kuntiin**, vaan kuntien täytyy itse istua kuskin paikalla ja digitalisoida toimintaa omista lähtökohdista käsin.
- **Kuinka Kuntaliitto voisi tukea** kuntia digitalisoitumaan ja kuinka voisimme voimaannuttaa kuntia vahvistamaan niiden omaa kyvykkyyttä, toimialasta riippumatta?
- **Ratkaisuryhmän tavoitteena on löytää tapa edistää kuntien kokonaisvaltaista digikyvykkyyttä.**

Vaikutukset 1-4 vuotta.

Konkreettinen muutos ihmisissä tai rakenteissa.

Oppiminen, uudet asenteet, käytännöt, lakimuutokset jne.

Vaikuttavuustavoite

5-25 v.

Ihmisten hyvinvointi ja yhteiskunnallinen hyöty.

Yhteentoimivuus on edistynyt

- Toimenpide 1
- Toimenpide 2

Digitalisaatio on osa normaalia kehittämistoimintaa. Johtamisessa osataan jäsentää digitalisointi osaksi kunnan kehittymistä ja kehittämistä.

- Toimenpide ...
- Toimenpide ...

Kunnilla on paremmat mahdollisuudet hyödyntää ulkoista, julkista ja yksityistä rahoitusta digitalisointiin ja se osataan kohdistaa vaikuttavasti.

- Toimenpide ...
- Toimenpide ...

Kunnilla on paremmat valmiudet vastata digitalisaation aiheuttamaan työn murrokseen.

- Toimenpide ...
- Toimenpide ...

Digitalisaation avulla on lisätty kuntalaisten mahdollisuutta hyvään ja toimivaan elämään ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävästi.

#kunnatdigittää

Yhteentoimivuus on edistynyt, myös organisaatioiden yli

Mitä vaikutuksia täytyy saada aikaan? Keskipitkällä aikavälillä 1-4 v?

- **Ymmärrys** yhteentoimivuudesta läpäisee kuntakentän ja yhteisiä kuvauksia ja palveluita osataan hyödyntää.
- **Edunvalvontavaikutus:** valtionhallinnon mahdollistettava yhteentoimivuus (resurssit, tukea, alustat). Yhteentoimivuusmenetelmässä kunnilla aktiivinen hyödyntäjän rooli ja myös valtio hyödyntää menetelmää esimerkiksi lainsäädännön toimeenpanossa.
- **Käsitteet tutuksi:** semanttinen, toiminnallinen, teknologinen ja juridinen yhteentoimivuus.

#kunnatdigittää

Digitalisaatio asiakaslähtöisessä kunnassa

Mitä vaikutuksia täytyy saada aikaan? Keskipitkällä aikavälillä 1-4 v?

Digitaalisaatio on osa normaalia kehittämistoimintaa.

- Yhteinen ymmärrys siitä, mitä on vahvistettava, jotta kunnan kyky hyötyä digitalisaatiosta kasvaa.
- **Asiakaskeskeisyys** on kehittämisen lähtökohta.
- **Asiakkaat otetaan mukaan** palveluiden suunnitteluun ja toiminnan kehittämiseen ja se mielletään osaksi osallisuutta.

#kunnatdigittää

Johtamisessa osataan jäsentää digitalisointi osaksi kunnan kehittymistä ja kehittämistä.

- **Johtaminen** mahdollistaa kehittämisen ja toiminnan digitalisoinnin kunnassa pitkäjänteisesti ja rohkeasti ja kustannustehokkaasti.
- Johtajien ymmärrystä digitalisoinnin vaatimista toimintakulttuurin muutoksista on vahvistettu ja monipuolistettu.
- Johto ymmärtää muutostarpeet asiakkaan, työntekijän ja strategisen tason näkökulmasta.
- Toimintakulttuuri, tekninen, juridinen muutos/vaikutus.

Kuntien digitalisoinnin rahoitus, kohdentaminen ja yhteistyö

#kunnatdigittää

Mitä vaikutuksia täytyy saada aikaan? Keskipitkällä aikavälillä (1-4 v)

Kunnilla on paremmat mahdollisuudet hyödyntää ulkoista, julkista ja yksityistä rahoitusta digitalisointiin ja se osataan kohdistaa vaikuttavasti.

- ”Edunvalvontavaikutus”: Kuntien digitalisointiin ohjattava valtion rahoitus kohdennetaan systemaattisesti ja tavoitteellisesti.
- Rahoituksen tavoitteet ovat asetettu yhteistyössä kuntien ja Kuntaliiton kanssa.
- Tuotetaan tutkittua tietoa kuntien digitalisoinnin tarpeista, esim. tiedolla johtaminen, toimialatarpeita jne.

Kunnilla on paremmat valmiudet vastata digitalisaation aiheuttamaan työn murrokseen.

Mitä vaikutuksia täytyy saada aikaan? Keskipitkällä aikavälillä (1-4 v)

- **Osaamisen varmistaminen ja ennakointi.** Kunnille muodostuu kokonaiskäsitys siitä, millaista osaamista kunnassa tulevaisuudessa tarvitaan ja kuinka tätä osaamista haetaan.
- **Työn korvaaminen digitalisaation avulla hallitusti:** osaamisen suunnitelma digitaalisessa kunnassa.
- **On rakennettu vahvempaa tietopohjaa** työn murroksesta ja digitalisaation vaikutuksesta tässä kokonaisuudessa kuntien tueksi.
- **Kunta on houkutteleva ja nykyaikainen työnantaja** (kehittämismyönteisyys)
- **Kuntien riskienhallinta digitalisaatiossa**
- Digitalisoinnin ”Jakamistalous” Kuntaliiton rooli välittää tietoa aiemmista kokemuksista.

Te teemaryhmissä haette tänään toimenpide/ratkaisuehdotuksia vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseksi.

Digitalisaation rahoitus kohdentaminen ja yhteistyö

→ Rahoitukseen liittyviä haasteita eri näkökulmista on kanssanne pohtimassa Kuntaliitosta Jari Vaine, Mia Malmila, Eva-Stina Slotte, Tommi Karttaavi (ja osittain Elisa Kettunen).

Yhteentoimivuus on edistynyt, myös organisaatioiden yli.

- Yhteentoimivuuden haasteita ja ratkaisuja työestetään kahdessa ryhmässä Jaana Nevalaisen johdolla.
- Mukana ryhmissä Kuntaliitosta myös Atte Kuusmin-Raerinne, Juuso Heinisuo, Timo Ukkola ja Päivi Tiihonen.

Kunnilla on paremmat valmiuden vastata digitalisaation aiheuttamaan työn murrokseen

→ Yhtä ryhmää ovat fasilitoimassa Niilo Hakonen ja Aila Tuimala KT:sta sekä Aila Puustinen-Korhonen, Anna-Mari Jaanu sekä Erja Horttanainen Kuntaliitosta.

Asiakaslähtöinen, kehittyvä kunta

- Digitalisaatio asiakaslähtöisessä kunnassa: Tom Holmroosin johdolla kaksi ryhmää, joissa mukana myös Marjo Orava, Hanna Menna, Maria Pernu ja Jarkko Majava.
- Kundorientering och digitalisering av kommunerna: Mattias Lindroth och Mikko Malmgren.

Mistä puhumme kun puhumme ratkaisuksista?

Esimerkiksi:

- Viestintää
- Koulutusta
- Projektiaihioita
- Verkostoja
- Lainsäädännöllisiä muutoksia
- Kumppanuuksia
- Toimintatapojen/mallien, sovellusten, tuotteiden, palveluiden tai organisaatiomallien kehittämistä
- Jotain muuta? - Mitä?

#kunnatdigittää

**Emme vielä tiedä millaisia
ratkaisuehdotuksia teiltä
saamme!**

**Teemme niistä yhteenvedon
käymme niitä läpi kaikkien
halukkaiden kanssa 18.3.2020
klo 9.30-11.00 pidettävässä
avoimessa online-
palautekeskustelussa.**

**Kutsu ja osallistumislinkki
lähetetään kaikille täällä mukana
oleville ja julkaistaan avoimesti
osallistuttavaksi verkossa.**

#kunnatdigittää

KUNTA
LIITTO

Olkaamme tänään uteliaita!

#kunnatdigittää

Tulevaisuuden työelämän tärkeimmät taidot:

- Empatia
- Vuorovaikutus
- Uteliaisuus
- Oppimisesta nauttiminen

Lista lainattu Maria Ritolan esityksestä 1.10.2019,
Iris.ai:n perustaja)

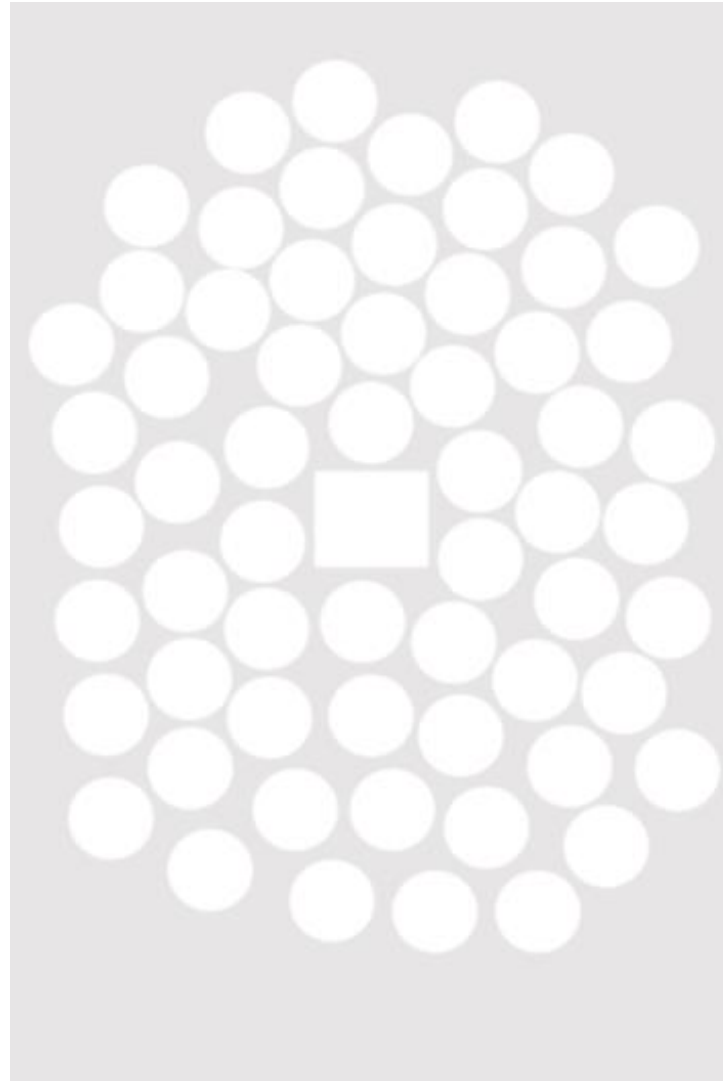
Alustukset tavoitteittain ryhmissä

TEHTÄVÄ 1

Haastekentän haarukointi

Mitä asioita / ilmiöitä / haasteita /mahdollisuuksia /
kysymysmerkkejä omaan teemaan liittyy?

1. Tehtävä: Haastekentän haarukointi

Lounas

TEHTÄVÄ 2

**Kiteyttäkää 1–3 keskeisintä
konkreettista haastetta (tai
mahdollisuutta)**

Haaste 1

Haaste 2

Haaste 3

TEHTÄVÄ 3

Kääntäkää haasteet tavoitteiksi

Tavoite 1

Tavoite 2

Tavoite 3

Tehtävä 4: Miten voisimme...?

Muodostakaa ”Miten voisimme...?”-alkuisia kysymyksiä nimeämienne haasteiden osalta

Yrittäkää löytää useampia erilaisia kysymyksiä.

VINKKI: Voitte kokeilla kärjistämistä, tarkentamista, näkökulman laajentamista tai asian kääntämistä pääläelleen.

Miten voisimme ...?

Miten voisimme...?

Miten voisimme...?

TEHTÄVÄ 5: Ratkaisujen ideointi

Valitkaa tärkeimmät/ kiireellisimmät /kiinnostavimmat /
Kutkuttavimmat kysymykset. Yrittäkää löytää niihin kuhunkin 8
ratkaisua. Voitte joko ideoita ensin yksin tai sitten yhdessä
keskustellen. Kirjoittakaa post-iteille.

TEHTÄVÄ 5

Valitkaa tärkeimmät ideat ja koostakaa niistä toimiva kokonaiskonsepti.

Kiitos että etsitte kanssamme ratkaisuja!

**Tilaisuuden tulosten purku ja yhteenveto
avoimessa online-infossa 18.3.2020 klo 9.30-11.00.**

Teemme toimenpide- ja ratkaisuehdotuksista yhteenvedon ja käymme niitä läpi kaikkien halukkaiden kanssa pidettävässä avoimessa online-palautekeskustelussa.

Kutsu ja osallistumislinkki lähetetään kaikille täällä mukana oleville ja julkaistaan avoimesti osallistuttavaksi verkossa.

The background is a vibrant, abstract composition. A large, bright yellow area dominates the left and center, with a diagonal brushstroke of white and red paint running from the top left towards the bottom right. To the right of the yellow area, there are splatters and blotches of red and white. In the bottom right corner, there are splatters of dark blue and orange. The overall effect is energetic and artistic.

KUNTA LIITTO